

Inleiding

We lezen vandaag een paragraaf uit Lucas. Toen Lucas dat schreef, beleefden de christenen moeilijke uren en tragische omstandigheden. Innerlijke verscheurdheid en vervolging van buiten af viel hen ten deel en daardoor een hele sleep verwarring en conflicten. Dit alles omwille van Hem van wie men zei dat hij broederschap en vrede zou brengen. Is er veel veranderd sinds die tijd?

Beste mensen,

In de eerste lezing horen we een stukje geschiedenis uit het begin van de 6de eeuw voor Christus. Waarheid en realiteit waren toen ook al moeilijk onder ogen te zien, evenals wetenschappelijke feiten blijkbaar. En dat profeten nooit in hun eigen land worden geëerd, maken de lezingen van vandaag nog eens duidelijk.

De Babyloniërs hadden Juda al bezet, een groot deel van de bevolking naar Babylonië gedeporteerd en de stroman Sedekia op de troon gezet. Deze is méér geneigd Jeremia's profetische woorden te accepteren, maar is een weifelaar. Jeremia's boodschap aan de joodse ballingen in Babylon, zowel als aan de Joden in Juda was: zich te onderwerpen aan het juk van de Babyloniërs. De Joden echter dachten met pompeuze rituelen in de Tempel stand te kunnen houden tegen de overheersers, maar waren buiten de Tempel net zo heidens als de omringende volkeren. De autoriteiten probeerden Jeremia het zwijgen op te leggen, maar Sedekia was niet sterk genoeg om daartegen op te treden... Dat is min of meer het kader van de eerste lezing. De tweespalt binnen het volk van Juda groeide en Jeremia riep zijn volk op méér op God te vertrouwen, dan op de politieke bondgenootschappen en de nationale trots. De ongemakkelijke profeet Jeremia is een vóórafbeelding van Jezus.

Het is inderdaad een rijke, zij het korte - evangelie tekst, die we zojuist hoorden. De tijdgenoten van Jezus moeten partij kiezen, zoals indertijd de tijdgenoten van Jeremia. Het Lucas evangelie laat ons enkele citaten van Jezus horen tijdens zijn lange reis van Galilea - waar zijn zending begon - naar Jerusalem, waar zijn missie zal eindigen met arrestatie, kruisiging, dood en verrijzenis. Zijn uitspraken laten duidelijk Zijn gemoedstoestand zien tegenover de sociale en religieuze realiteit, waarin het volk van het Oude Verbond zich bevond: verward en gedesorienteerd, dit keer hier niet onder de dominantie van Babylonische legioenen, maar van Romeinse legioenen.

Zijn woorden komen met bezetenheid over, met heel veel uitroepetekens en eigenlijk voor ons moeilijk te bevatten terwijl het ons eigenlijk direct ráákt. Jezus doet ons een voorstel, dat hij uitdrukt met drie beelden : reinigend

vuur, doop door onderdompeling en verdeeldheid tussen de mensen, de één tegen de ander. Zo zegt Hij dat: *"Vuur ben ik op aarde komen brengen en hoe verlang ik dat het oplaait."* Jezus is natuurlijk geen pyromaan, al verbazen zijn woorden,

toen en nu nog. De Israëlieten associeerden vuur met reiniging. Johannes de Doper in Lc 3,9 zei al: *"Reeds ligt de bijl aan de wortel van de bomen. Elke boom dus die géén goede vrucht draagt, wordt omgekapt en in het vuur geworpen."* En Joden waren bekend met de Gehenna in het Hinnomdal ten zuidwesten van Jeruzalem, de grote vuilnisbelt die dag en nacht brandde. Het werd symbool van de eeuwige straf die de boosdoeners verdienden.

Maar vuur symboliseert ook de energie van de Heilige Geest, die groei en verandering brengt. De profeet Elia, leren we in de Wijsheid van Jezus Sirach, *"stond op als vuur en zijn woord brandde als een toorts"*. (Si.48,1) Door zijn gebed deed hij vuur uit de hemel neerstrijken om zijn offer op de berg Carmel te ontsteken. Het vuur dat alles transformeert wat het aanraakt. Ook Johannes de Doper, zegt Lucas (1,17) zal vóór Hem, Jezus dus, uitgaan met de Geest en dezelfde kracht van Elia om de gezindheid van de vaderen te doen terugkeren. *"Ik doop u met water zegt Johannes, maar na mij komt iemand die sterker is dan ik en zal dopen met de Heilige Geest en met vuur"*. (Lc 3,16)

En vandaag komt Jezus vuur op de aarde brengen. Dat zelfde vuur dat in het hart van de Emmaus gangers brandde, toen Christus voor hen de Schriften ontsloot; véél verder in dit evangelie van Lucas. (Lc 24,32). En in de brief aan de Thessalonicenzen spoort Paulus zijn broeders aan: *"Blust de Geest niet."* (Hand. 5,19), waarmee hij terugverwijst naar het Pinkstergebeuren, toen plotseling uit de hemel een gedruis kwam, en er iets verscheen, dat op vuur leek en dat zich, in tongen verdeeld op ieder van de apostelen neerzette. (Hand.2, 3-4) Vuur dat het startsein werd voor God's nieuwe project met de mens, zijn Kerk.

Vandaag horen we het moment dat Jezus Zijn zending bekend maakt. Hij voelt aan dat Hij moet worden ondergedompeld in de dood. Klinkt wat moeilijk, als Hij dat zegt: Hij was toch immer gedoopt? Het doopsel dus waarbij je het oude aflegt en je opnieuw gereinigd uit het water stijgt. Zijn leerlingen kenden de sobere handeling van Johannes de Doper in de Jordaan. Afdalen in en weer opstijgen uit het water van de Jordaan. - Geen feestelijke gebeurtenis rondom een baby met wat gezegend water en veel cadeautjes, een lunch met de familie enz. - Hier bedoelt Jezus duidelijk zijn komende dood, zoals dat ook de profeten vóór Hem verging: *"Hoe beklemd voel ik mij totdat het volbracht is"*. De leerlingen ontdekken beetje bij beetje, dat ook zij geroepen zijn hetzelfde lot te ondergaan. Door Zijn dood en verrijzenis laat Jezus een nieuw tijdperk aanbreken: het vuur dat oplaait.

Het derde beeld maakt duidelijk dat de vrede alleen langs een omweg van de verdeeldheid te bereiken is. Dat was toen al begrijpelijk en vandaag niet minder. Van de 8 miljard wereldbewoners noemt een kwart zich christen. En onder de christenen vinden we mensen van allerlei slag. Ook in onze nauwe kring en eigen familie. Josef Stalin begon als seminarist, Adolf Hitler als misdienaar, en Mussolini werd weer van de katholieke school gestuurd wegens wangedrag. Ik zal géén tijdgenoten noemen, om de lieve vrede.

Het is aan ieder van ons - die vrijheid hebben we - een standpunt in te nemen - mèt of tegen de ander. Velen keren de christelijke boodschap de rug toe, of zoals ze dan liever zeggen 'het instituut'.

Evenals de Joden in Christus' tijd verward waren, hebben velen van nù moeite de boodschap te verstaan en hebben méér oog voor complottheorieën, geen oog voor wetenschappelijke verklaringen, maar hangen allemaal - hoe zal ik ze noemen - *hùn god van eigen maaksel*, hun eigen profeten enz. aan.

Begrijpelijkerwijs roept Jezus uit: *"Vuur ben Ik op aarde komen brengen, en hoe verlang Ik dat het reeds oplaait!"* De vraag is of wij het aankunnen, dat vuur brandend houden, zelfs als we Jezus' lot zouden moeten volgen.

Amen.